

Aan leden gemeenteraad Hardenberg

Postadres Postbus 500
7770 BA Hardenberg

Bezoekadres Stephanuspark 1
7772 HZ Hardenberg

Internet www.hardenberg.nl

Telefoon 14 0523

Uw kenmerk

Zaaknummer 566951

Behandeld door Peter Hermans/Henk van Kessel

Hardenberg, 29 augustus 2023

Onderwerp Beantwoording schriftelijke vragen gemeenteraad - windturbines

VERZONDEN 29 AUG 2023

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 1 augustus jl. ontvingen wij uw schriftelijke vragen over het voorgenomen windbeleid van de provincie Overijssel. Met deze brief gaan wij in op uw vragen.

1. Was u net zo verrast dat de Provincie Overijssel het gebied Ommen/Hardenberg als groot clustergebied aanwijst, of is hier door de Provincie bestuurlijk ook op voorgesorteerd?

Medio 2022 heeft de provincie Overijssel het Fundament voor de nieuwe Omgevingsvisie vastgesteld. Daarin wordt met een herijking van de uitsluitingsgebieden voor wind en een aanpassing van de Windladder, duidelijkheid gegeven over de ruimtelijke mogelijkheden voor het ontwikkelen van windprojecten. De in de windladder vastgelegde voorkeursvolgorde onderscheidt vijf treden.

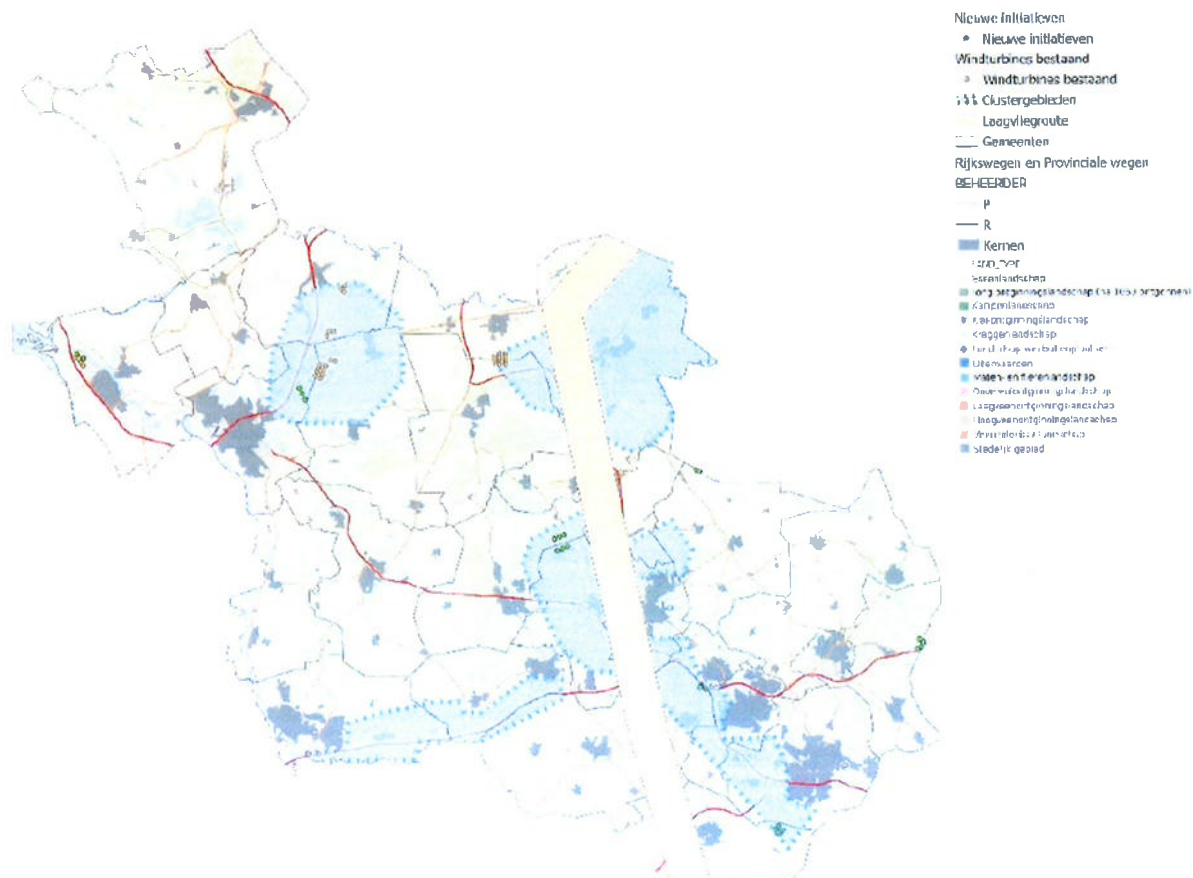
- Trede 1: ruimte voor grote clusters
- Trede 2: aansluiten bij hoofd infrastructuur
- Trede 2 en 3: ruimte voor kleine clusters en solitaire molens
- Trede 4: terughoudend met molens gezien landschappelijke, economische of ecologische waarden
- Trede 5: Natuurwerk (NNN): nee, tenzij beleid

De provincie geeft daarbij aan dat windenergieprojecten in trede 1 en 2 nadrukkelijk de voorkeur hebben en zal, om de energiedoelen te kunnen halen, vanuit haar regulerende rol sterker sturen op duidelijke regels. De aanpassing van de Windladder en de uitsluitingsgebieden zal worden verankerd in de Omgevingsverordening. Op onderstaande kaart uit het Fundament is aangegeven in welke gebieden de provincie ruimte ziet voor grootschalige windclusters.

In onze reactie en zienswijze op het Fundament van de omgevingsvisie (resp. 23 augustus en 25 oktober 2022) hebben wij de provincie laten weten onaangenaam verrast te zijn door deze beleidswijziging waarover geen bestuurlijke consultatie met onze gemeente heeft plaatsgevonden. Deze stukken zijn op 23 augustus 2022 met uw raad gedeeld.

In de beantwoording van deze zienswijze geeft de provincie aan dat genoemde voorkeursgebieden de basis kunnen zijn voor het aanwijzen van de zoeklocaties door gemeenten. "Als gemeenten in de aanloop naar RES 2.0 met andere locaties komen dan gaan wij het gesprek aan en kan dat aanleiding zijn om de provinciale kaart met voorkeursgebieden aan te passen in de definitieve Nieuwe Omgevingsvisie."

Fundament: vastgesteld GS 21-6-2022, basis nieuwe Omgevingsvisie (2024)

2. Wat is uw reactie op het voornemen van de Provincie Overijssel om het gebied Ommen/Hardenberg als groot clustergebied aan te wijzen?

In het bestuurlijk overleg RES West Overijssel van 14 juli jl. heeft de gedeputeerde Tijs de Bree een toelichting gegeven op de motie 'Grip op Wind' (21 juni 2023 aangenomen door Provinciale Staten). Deze motie vormde de directe aanleiding voor het nieuwe windbeleid van de provincie. Gemeenten hebben daarbij hun ongenoegen uitgesproken en gewezen op de afspraak dat de RES vanuit lokale regie tot stand komt.

Enerzijds ligt het door de provincie aangewezen clustergebied in lijn met de strategiebrieven energietransitie en -innovatie die de raad op 25 april jl. heeft vastgesteld. In deze brieven is een verruiming van de mogelijke locaties voor het ontwikkelen van grootschalige opwek door wind, die we eerder in de RES 1.0 hebben ingebracht, opgenomen. Anderzijds zijn er zorgen over de sterkere regie die de provincie lijkt te willen nemen en ook de omvang van de te realiseren volumes in het gebied. Een omvang die het RES-bod van Hardenberg kan overstijgen. Zorgen die we eerder in onze zienswijze op het Fundament en het Provinciaal Programma Energiestrategie (PPE) ook al kenbaar hebben gemaakt.

3. Hoe zorgen we er als gemeente Hardenberg voor dat we wel regie houden op dit proces?

Op 25 april jl. is door de raad de strategiebrieven energietransitie en -innovatie vastgesteld. In deze brieven is aangegeven dat Hardenberg het bod in de RES gestand wil doen, zijnde het realiseren van een netto opgave wind van 102,4 GWh. De strategie waarlangs we dit willen realiseren is vastgelegd in deze brieven. De strategiebrieven zijn bepalend voor onze insteek en de regie die we daarop als gemeente voeren. Het opstellen van een afwegingskader voor initiatieven van onderaf voor de opwek van windenergie is gestart. Onderdeel van het afwegingskader is het uitwerken van wijze waarop invulling wordt gegeven aan participatie. Deze strategie is gedeeld in overleggen met de provincie en RES en kon daarop draagvlak rekenen.

In de RES 1.0 heeft de gemeente Hardenberg twee gebieden aangewezen als pilotgebied voor wind. In de strategiebrieven energietransitie en -innovatie hebben we vastgelegd dat er ook op andere plekken in de gemeente, zoals in Radewijk en op bedrijventerreinen, initiatieven voor windprojecten tot ontwikkeling kunnen komen. Tijdens de raadsinformatieavond van 27 juni jl. hebben wij u geïnformeerd over de wijze waarop we het gemeentelijke windbeleid vorm en inhoud willen geven. Op dit moment wordt er gewerkt aan een afwegingskader voor de beoordeling van initiatieven voor windprojecten en een leidraad voor de wijze waarop de participatie invulling moet krijgen. Op 12 september a.s. worden de eerste resultaten daarvan met u besproken en in Q4 2023 zal hierover een voorstel aan uw raad worden aangeboden.

De provincie zegt in de toelichting op het voorgenomen beleid het volgende:
De gemeente Hardenberg heeft twee zoekgebieden aangewezen waarvan er één kansrijk is voor een grotere opstelling. Tegelijkertijd kent Hardenberg ruimte voor grotere opstellingen buiten haar zoekgebieden. Onze inzet is regie op de keuze voor een aantal grotere opstellingen en de uitvoering daarvan (mogelijk door tenderen/zelf initiatief nemen, door aansluiten bij en sturen op lopende initiatieven) waarbij we met de gemeente in overleg treden over welke gebieden dit zijn en wat de minimum omvang van de ontwikkelingen is.

Steeds meer bedrijven zien windenergie als een mogelijkheid om het probleem van netcongestie aan te pakken en daarmee hun energie-afhankelijkheid te verminderen. Dit aspect vraagt daarom bijzondere aandacht bij de uitwerking van het gemeentelijk kader. Tijdens de raadsinformatieavond van 12 september a.s. zullen wij hierop nader ingaan.

Met het vaststellen van deze kaders in de strategiebrief, inclusief de herbevestiging van de gemeentelijke ambities, ligt er een goede basis om samen met de provincie het beleid te vertalen in concrete resultaten.

De provincie is van onze aanpak op de hoogte en heeft in de laatste bestuurlijke gesprekken aangegeven deze aanpak te onderschrijven en te ondersteunen. Daarbij wordt ook de samenwerking met Ommen gezocht. Wij hebben n.a.v. van de brief en reactie van het college van GS op de motie Grip op Wind verzocht om een spoedig bestuurlijk overleg met de gedeputeerde om te toetsen of deze lijn, waarbij we zelf als gemeente regie houden op de realisatie van de RES wind doelstelling, nog steeds door de provincie kan worden ondersteund.

4. Wat voor gevolgen heeft dit voor de andere gebiedsprocessen in onze gemeente?

De grote opgaven op verschillende maar samenhangende deelterreinen (zoals woningbouw, klimaat, landbouw, stikstof, energietransitie etc.) vragen dat overheden samen optrekken bij de ontwikkeling van gebiedsgericht beleid. De provincie heeft toegezegd dat bij de uitwerking van het Fundament in beleidsvoorstellen, gemeenten zorgvuldig betrokken zullen worden. Voor zover op dit moment valt te beoordelen zien wij geen directe gevolgen voor de gebiedsprocessen rond de overige opgaven. Een en ander moet duidelijk worden in de uitwerking van deze gebiedsprocessen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg,

Loco-secretaris,

J. Jonker

Burgemeester,

M.W. Offinga